

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu, složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Pavlíny Vrkočové a JUDr. Jana Vyklického, v právní věci žalobce: **I. Š.**, zastoupen Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Praha 4, Na Zlatnici 301/2, proti žalovanému: **Krajský úřad Moravskoslezského kraje**, se sídlem Ostrava, 28. října 117, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 7 2016, č. j. 19 A 4/2016 - 24,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žádnému z účastníků se nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

ODŮVODNĚNÍ:

Rozhodnutím žalovaného ze dne 19. 11. 2014, č. j. MSK 151459/2014 (dále jen „napadené rozhodnutí“), bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Magistrátu města Ostravy, odboru dopravně správních činností ze dne 3. 9. 2014, č. j. SMO/315458/14/DSČ/Stop, kterým byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 3 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu), ve znění pozdějších předpisů.

Proti rozhodnutí brojil žalobce žalobou ze dne 18. 3. 2016, ve které namítal, že správní orgán ignoroval jeho požadavek doručování písemností na elektronickou adresu X.

Krajský soud vycházel ze zjištění, že na uvedenou elektronickou adresu doručoval zmocněnci žalobce již správní orgán I. stupně, avšak uvedený zmocněnec ani v jednom případě nepotvrdil převzetí písemností ve smyslu § 19 odst. 8 správního řádu, a to přesto, že zprávy byly odesílány prostřednictvím „běžného a nejrozšířenějšího poštovního klienta Microsoft Outlook“, kteréhožto způsobu doručování se žalobce v žalobě sám dovolává. Ve spise je vždy záznam o tom, že: „*Doručení těmto příjemcům nebo skupinám je dokončeno, ale cílový server neodeslal oznámení o doručení.*“ Správní orgán I. stupně proto podle § 19 odst. 8 správního řádu a § 20 odst. 1 správního řádu přistoupil k doručování rozhodnutí prostřednictvím držitele poštovní licence na doručovací adresu, kterou měl zmocněnec žalobce uvedenou v informačním systému evidence obyvatel, tj. na adresu P. – N. M., M. 1482/11, kde nastala fikce doručení v souladu s § 24 odst. 1 správního řádu.

Žalobou napadené rozhodnutí bylo žalobci rovněž doručováno nejprve na elektronickou adresu pro doručování X. Ze zprávy z webové stránky založené ve správním spise žalovaného v tomto případě plyne, že e-mail se nepodařilo odeslat. E-mailová zpráva byla odesílána i v tomto případě prostřednictvím Microsoft Outlook. Žalovaný proto přistoupil v souladu s § 19 odst. 3 správního řádu k doručení napadeného rozhodnutí na výše uvedenou adresu zmocněnce. Zásilka byla vypravena 20. 11. 2014 a za použití fikce doručení dle § 24 odst. 1 správního řádu byla doručena dne 1. 12. 2014. Současně bylo rozhodnutí žalovaného doručeno přímo žalobci na jeho adresu pro doručování O. – P., D. 323/33, kde ho osobně převzal dne 24. 11. 2014.

Krajský soud žalobu ze dne 18. 3. 2016 podle § 46 odst. 1 písm. b) správního řádu odmítl jako zjevně opožděnou. Neprovedl žalobcem navržený důkaz čtením znaleckého posudku, k tvrzení, že žalovaný aktivně zablokoval doručování na elektronickou adresu zástupce žalobce. V odůvodnění uvedl, že je mu z úřední činnosti známa obstrukční procesní strategie využívaná označeným zmocněncem, o které opakovaně pojednává Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích. Dále za podstatné považuje, že materiální účinky doručení byly v daném případě naplněny, neboť ze spisu jednoznačně vyplývá, že po neúspěšném pokusu o doručení na elektronickou adresu žalovaný přistoupil k doručení rozhodnutí prostřednictvím držitele poštovní licence a doručil zmocněnci žalobce na doručovací adresu, kterou měl uvedenou v centrální evidenci obyvatel.

Proti usnesení krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost. Dle jeho názoru je napadené usnesení krajského soudu nepřezkoumatelné, neboť krajský soud neodůvodnil, proč se neztotožnil s žalobními námitkami, dle kterých mělo být rozhodnutí doručováno primárně na řádně uvedenou elektronickou adresu. Soud předestřel toliko ničím nepodloženou úvahu o údajném obstrukčním jednání žalobce, aniž by bylo zřejmé, z čeho k takovému závěru dospěl. Podstatné přitom je, že žalovaný neodmítl žalobci doručovat písemnosti požadovanou elektronickou poštou, což vyplývá z toho, že se o takový způsob doručení pokusil, přičemž správní úvaha nad způsobem doručení spadá do diskrece žalovaného a nemůže být následně účelově nahrazována

úvahou krajského soudu. Navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno a věc vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení.

Kasační stížnost proti usnesení krajského soudu, jímž byla žaloba odmítnuta, lze podat výlučně z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tedy z důvodu nezákonnosti, případně zmatečnosti či nepřezkoumatelnosti. V řízení o takové kasační stížnosti pak Nejvyšší správní soud posuzuje pouze otázku, zda v řízení u krajského soudu byly dány podmínky pro odmítnutí návrhu. (k tomu viz například rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65, ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 As 124/2013-39 nebo ze dne 12. 3. 2009, č. j. 3 As 44/2008 - 80).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu uplatněného stížnostního bodu a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Spornou otázku zásadního významu představuje v tomto řízení účinnost doručení rozhodnutí žalovaného. Stěžovatel namítal, že doručení dne 1. 12. 2014 nebylo právně účinné, neboť písemnost nebyla vypravena na doručovací elektronickou adresu, a proto nemohly nastat účinky doručení fikcí při doručování na adresu trvalého pobytu.

Ohledně námitky stěžovatele, že žalovaný nepoužil při odeslání e-mailu software Microsoft Outlook, Nejvyšší správní soud podotýká, že nezáleží na tom, jaký software byl při odeslání e-mailu použit. Navíc, ze správních spisů nebyly zjištěny žádné indicie o tom, že byl použit software třetí strany, tedy software odlišný od Microsoft Outlook. Nutno rovněž upozornit i na to, že žádný právní předpis obecně nestanoví, jaký program má být správním orgánem použit při doručování elektronické korespondence.

Pokud stěžovatel v řízení před krajským soudem navrhoval provést důkaz listinou, že žalovaný má instalován software Microsoft Outlook a čtení znaleckého posudku o tom, že žalovaný aktivně zablokoval doručování na jeho elektronickou adresu, pak krajský soud tyto důkazy neprovedl, neboť je zjevně považoval za nadbytečné. Proto tento postup nelze považovat za procesní vadu. K tomu Nejvyšší správní soud doplňuje, že stěžovatel sice obdržel od žalovaného sdělení, že je vybaven softwarem Microsoft Outlook, ale proč si myslí, že zrovna jeho písemnosti byly odeslány přes jiný „pochybný“ software, nijak konkrétně nerozvedl. Jeho vyjádření je tak čistě spekulativní a provádění těchto důkazů by na faktický stav věci nemělo vliv. Krajský soud své rozhodnutí řádně odůvodnil, přičemž odkázal na skutečnosti obecně známé (tzv. notoriety), které netřeba dokazovat. Notorietou se pro soud může stát rovněž povědomí o chování téhož účastníka v jiných řízeních při uplatňování některých procesních práv (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 38/2013-24).

Nejvyšší správní soud má za to, že na základě § 19 odst. 8 správního řádu je písemnost doručena, pokud adresát převzetí této písemnosti potvrdí zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li adresát doručení takové písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání elektronické zprávy, správní orgán písemnost doručí tak, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal. Proto je § 19 odst. 8 nutno vykládat tak, že správní orgán je povinen zaslat na

požadovanou elektronickou adresu pouze první písemnost v řízení zasílanou adresátovi, respektive první písemnost zasílanou adresátovi od okamžiku, kdy požádal o tento způsob doručování. Pokud účastník převzetí této písemnosti nepotvrdí, je správní orgán oprávněn další písemnosti zasílat rovnou tak, jako by adresát o doručování na elektronickou adresu vůbec nepožádal. Z výše uvedeného vyplývá, že správní orgán není povinen opětovně se pokoušet o doručení na elektronickou adresu adresáta (viz rozsudek tohoto soudu ze dne 30. 3. 2016, č. j. 10 As 5/2016-36, bod 20, rozsudek ze dne 13. 8. 2015, č. j. 9 As 60/2015-39, bod 37; shodně také rozsudky ze dne 19. 6. 2015, č. j. 2 As 202/2014-50, body 39 - 40, a ze dne 21. 10. 2015, č. j. 9 As 149/2015 - 32).

Zde je nutno ovšem podotknout, že s ohledem na okolnosti doručování rozhodnutí žalovaným dopadá na posouzení věci spíše ustanovení § 19 odst. 9 správního řádu. Ve zprávě ze dne 21. 6. 2016 žalovaný odkazuje na § 19 odst. 8 správního řádu, nicméně ze zprávy z webové stránky založené ve správním spise vyplývá, že se e-mail nepodařilo odeslat. Je patrno, že žalovaný učinil tři pokusy doručit rozhodnutí na elektronickou adresu pro doručování X, došlo však k chybě při odesílání e-mailu. E-mail, který se nepodaří odeslat, nelze jednoznačně považovat za e-mail, který se nevrátil jako nedoručitelný. Bez ohledu na to, zda v minulosti zmocněnec nepotvrdil převzetí písemnosti nebo v daném případě se nepodařilo odeslat rozhodnutí doručit na elektronickou adresu zmocněnce dle § 19 odst. 3 správního řádu, je postupováno v obou případech stejně – jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 4. 2013, č. j. 4 As 6/2013-28, na který poukazuje stěžovatel, na daný případ nedopadá, neboť v uvedené věci žalovaný zcela opomenul doručovat písemnosti do datové schránky žalobce, což se v daném případě nestalo.

Fyzické osobě se písemnost doručuje, v případě, že nemá zřízenou datovou schránku, na adresu pro doručování podle § 19 odst. 3 správního řádu, a poté na adresu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, na kterou jí mají být doručovány písemnosti, případně na adresu trvalého pobytu. Ustanovení § 23 odst. 1 správního řádu pak stanoví, že se písemnost uloží, nebyl-li v případě doručování podle § 20 správního řádu adresát zastižen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle tohoto ustanovení. Podle § 24 odst. 1 správního řádu se v takovém případě považuje písemnost za doručenou marným uplynutím lhůty 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena.

Mezi stěžovatelem a žalovaným není sporu o tom, že zmocněnec stěžovatele požádal o doručování na elektronickou adresu X a žalovaný i správní orgán I. stupně po marných pokusech o doručování na tuto uvedenou adresu doručovali zmocněnci na adresu pro doručování uvedenou v informačním systému evidence obyvatel P. 1, M. 1482/11, kde nastala fikce doručení a zásilka byla následně zmocněnci vhozena do schránky.

Žalovaný tedy při pokusech o doručení napadeného rozhodnutí postupoval správně a nelze mu klást za vinu, že zmocněnec stěžovatele nepřevzal zásilku ani na adrese, kterou

si sám nechal v centrální evidenci obyvatel uvést jako adresu pro doručování písemností. Ani zde nebyl při pokusu o doručení zastižen a uloženou zásilku si následně nevyzvedl. K doručení proto došlo fikcí dne 1. 12. 2014. Krajský soud zcela správně odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2016, č. j. 1 As 104/2015-27, kde je uvedeno: *„jestliže si osoba, která navíc opakovaně vystupuje ve správních i soudních řízeních jako obecný zmocněnec, zvolí v centrální evidenci obyvatelstva adresu pro doručování, nemůže následně namítat neúčinnost doručení na tuto adresu“*.

Krajský soud se vypořádal se všemi námitkami stěžovatele a lze tedy vycházet z toho, že právní účinky doručení napadeného rozhodnutí nastaly dne 1. 12. 2014. Lhůta pro podání žaloby uplynula marně 1. 2. 2015 (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), neboť žaloba byla podána až dne 18. 3. 2016. Nejvyšší správní soud shodně s krajským soudem konstatuje, že žaloba byla opožděná a její odmítnutí krajským soudem bylo namístě. Kasační důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. tedy nebyl naplněn. Nejvyšší správní soud proto podle ustanovení § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. kasační stížnost zamítl.

O nákladech tohoto řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, věty první s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení, které důvodně vynaložil. Vzhledem k tomu, že stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti procesně neúspěšný, právo na náhradu nákladů řízení mu nenáleží. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady, nad rozsah vyplývající z jeho úřední činnosti, nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že nepřiznal náhradu nákladů řízení žádnému z účastníků.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. ledna 2017

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu